

(VN/13111/2024)

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen lausunto luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi sosiaalialan osaamiskeskustoiminnasta annetun valtioneuvoston asetuksen 1 ja 4 §:n muuttamisesta

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi sosiaalialan osaamiskeskustoiminnasta annetun valtioneuvoston asetuksen 1 ja 4 §:n muuttamisesta.

Lausunnonantajan näkemykset osaamiskeskusten toimialueista (1 §)

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue toteaa hyväksi sen, että aluejako noudattaa yhteistyöalue- eli YTA-jakoa. Ruotsinkielisen osaamiskeskuksen säilymistä ja sen tiivistä yhteistyötä alueellisten osaamiskeskusten kanssa pidetään tärkeänä. Uudistus helpottaa käytännön organisoitumista ja yhteistyörakenteita sekä vahvistaa sosiaalihuollon TKKI-rakenteita sekä -työtä yhteistyöalueella. Rakenteellinen muutos ei kuitenkaan riitä, vaan alueille tulee turvata riittävä ja pitkäjänteinen rahoitus toiminnan ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi. Toiminta ei voi nojata hankerahoituksen varaan.

Lausunnonantajan näkemykset erityisen valtionavustuksen perusteista (4 §)

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue kannattaa asetuksen 4 §:ä esityksen mukaan.

Lausunnonantajan näkemykset voimaantulosta

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue katsoo, että asetusluonnoksessa esitetty siirtymäaika on liian lyhyt uudistuksen hallitun läpiviemisen kannalta. Uudistus edellyttää paljon hallinnollista ja yhteensovittavaa työtä sekä yhteistoimintaneuvotteluja. Asetuksen voimaantulo 1.1.2026 olisi selkeämpi myös budjetoinnin näkökulmasta.

Onko asetusmuutoksen olennaisia vaikutuksia arvioitu riittävästi? Mitä muita olennaisia vaikutuksia asetusmuutoksella voidaan arvioida olevan?

Valtionavustuksen määrän vähenemistä pidetään huolestuttavana. Sosiaalialan osaamiskeskusten lakisääteiset tehtävät eivät ole vähenemässä ja sosiaalialan osaamiskeskusten nykyisenkin rahoituksen on nähty rajoittavan toimintaa. Rahoitukseen kohdistuva yhden miljoonan euron vähennys vähentäisi

merkittävästi sosiaalialan osaamiskeskusten toimintamahdollisuuksia. Vaarana on, että sosiaalialan osaamiskeskusten merkitys jää vähäiseksi YTA-yhteistyörakenteissa sekä valtakunnassa. Riittävällä rahoituksella voidaan turvata vaikuttavaa yhteistyöalueen sosiaalihuollon TKKI-toimintaa, ja osaltaan edistää sote-integraation toteutumista.

Muita yleisiä huomioita asetusmuutoksesta

Sosiaalihuollon asiakkailta on oikeus tutkittuun tietoon perustuviin ja vaikuttaviin palveluihin. Sosiaalipalvelujen vaikuttavuuteen tulee saada vahvempi tietoperusta, eikä kehittämistoimintaan saa tulla katkoksia. Sosiaalialan osaamiskeskuksilla on ollut keskeinen rooli alan kehittämistyössä ja osaamisen edistämisessä. Tarve ei poistunut hyvinvointialuerakenteen myötä. Hyvällä TKKI-toiminnalla lisätään osaavan työvoiman saatavuutta, sosiaalialan vetovoimaisuutta ja henkilöstön työhyvinvointia sekä asiakasturvallisuutta.

Yhteistyöalueiden erityispiirteitä ja niiden vaikutuksia YTA-tasoiseen sosiaalialan osaamiskeskustoimintaa tulisi arvioida huolellisemmin. Esimerkiksi Etelä-Suomen toiminta-alueen erityispiirteenä on sen iso väestömäärä, Uudenmaan erillISRatkaisu sekä suuret erot hyvinvointialueiden mittasuhteissa.

PL 33, 02033 LÄNSI-UUDENMAAN HYVINVOINTIALUE

PB 33, 02033 VÄSTRA NYLANDS VÄLFÄRDSOMRÅDE

luvn.fi